

Nr 484

Av herr **Lassinantti m. fl.**, om inrättande vid *Uppsala universitet* av ett ordinarie lektorat i finska språket och litteraturen.

(Lika lydande med motion nr 385 i Första kammaren)

Uppsala universitet har i över femton år haft en lektorstjänst för undervisningen i finska språket och litteraturen. Till en början var det en tjänst som utländsk lektor, men för några år sedan ersattes denna av ett extra universitetslektorat i samband med organisationsplanens tillkomst. På grundval av de ändrade bestämmelser för lärartilldelningen som utfärdades förra året har undervisningen i finska under innevarande läsår skurits ned på så sätt, att Uppsala universitet nu har ett extra universitetslektorat gemensamt med Stockholms universitet. Denna nedskärning är mycket otillfredsställande i en tid, då starka strävanden gör sig gällande för ett ökat kulturellt utbyte mellan Sverige och Finland och intresset för finska språket och finsk kultur är i tillväxt, och den måste bl.a. väcka förundran i Finland bland dem som där arbetar för ett vidgat kulturellt utbyte. Det kan i samband härmed erinras om att man numera har fler professurer i nordiska språk i Finland än man har i Sverige.

Man torde kunna utgå från att den akademiska undervisningen i finska i Uppsala skall fortsätta under överskådlig framtid, och det skulle vara synnerligen önskvärt att få denna undervisning fastare organiserad och trygga kontinuiteten genom att inrätta ett ordinarie universitetslektorat från den 1 juli 1966. Finskans ställning i det nya gymnasiet kommer utan tvivel att öka behovet av lärarutbildning i finska, och denna utbildning måste skötas av kompetenta och erfarna akademiska lärare. I Uppsala har undervisningen under en lång följd av år skötts av nuvarande docenten i finska språket och litteraturen Saakari Vapaasalo. Man kan icke vänta sig att denne lärare, som har klar professorskompetens i ämnet, för obestämd framtid skall nöja sig med den osäkra ställning som det innebär att få förordnande på ett år i sänder, i synnerhet som det nu i praktiken har visat sig att tjänsteförhållandena när som helst kan utsättas för allvarlig försämring.

Förutom den finskspråkiga befolkning som sedan urminnes tid finns i norra Sverige finns det numera en stor invandrad finsk befolkningsgrupp i landet. Detta ger ett behov av kvalificerad finskkunnig arbetskraft på olika områden i samhället, inte bara när det gäller lärare utan även inom arbetsmarknadsverket, i socialvården o.s.v.

I Finland följer man med vaket intresse alla åtgärder som vidtas i Sverige

med avseende på finska språkets ställning. Undervisningen i grannlandets språk befäster det nordiska samarbetet. I föreliggande fall är en sådan undervisning av stor praktisk betydelse för Sverige. En sådan åtgärd som inrättandet av ett ordinarie universitetslektorat i finska språket och litteraturen vid Uppsala universitet skulle utgöra ett tydligt tecken på att man på allvar vill befästa och bevara den akademiska undervisningen i finska på lång sikt.

Dessa olika skäl talar starkt för lämpligheten av att omedelbart inrätta ett sådant lektorat.

Det föreslagna lektoratets benämning är ej av väsentlig vikt. Om lektoratet måste ha samma benämning som examensämnet, blir det »finskugriska språk», men eljest förefaller det lämpligast med benämningen »finska språket och litteraturen».

Skulle den nuvarande innehavaren, som varit erbjuden professur i Finland, frånträda sin anställning, torde det vara förenat med stora svårigheter att locka en tillräckligt kompetent kraft till ett arbete, som erbjudes bara för ett år i taget. Den nuvarande anställningsformen är ju också ytterst otillfredsställande för den nuvarande befattningshavaren. Det avgörande i detta sammanhang är emellertid att behovet av ifrågavarande lektorat står över all diskussion även på mycket lång sikt. Antalet studerande i finska språket och finsk litteratur kommer säkerligen att öka avsevärt under de närmaste åren.

Det allmännas kostnader för ett ordinarie lektorat torde i stort sett motsvara kostnaderna för ett extra lektorat.

Med stöd av vad ovan anförts hemställes,

att riksdagen måtte besluta att extra lektoratet i finska språket och litteraturen vid Uppsala universitet från och med den 1 juli 1966 omändras till en ordinarie tjänst som lektor i finska språket och litteraturen.

Stockholm den 26 januari 1966

Ragnar Lassinantti

Blenda Ljungberg

Annie Jäderberg

Erik Tobé

Harald Larsson

i Hedenäset

Nr 485

Av fröken Ljungberg, *angående förlängning av docentförordnande.*

(Lika lydande med motion nr 398 i Första kammaren)

Stockholm den 26 januari 1966

Blenda Ljungberg
